

Vjenčić - Венчик

ISSN 1331-2189

Savez Rusina Republike Hrvatske
Союз Русинох Републики Горватской

BROJ
ЧИСЛО

109 | 2/2024

Вельконоцна роботня у Миклошевцох

Дзеци зацикавени за таку роботню

Други рок за шором, пред Вельку ноцу, у Миклошевцох у організації домашнього культурно-уметніцького дружтва отримує ше вельконоцна роботня за дзечи и родичнох. На тогорочнай роботні хтору водзели Сара Красник и Леся Мудри, дзечи и дзепоеядни мацери могли научыц як ше правя баранче з масла и писанки з воском. Старши дзечи були схопнёйши у писаню з воском, бо то уча каждого року и у школи на годзинах руского язика. Младши, котры першираз вжали кичицу до рукох, з одушевійом рисовали восково смужкі по вайчку. Шыцок материял за роботу обезпечело КУД „Якім Говля“.

Кажде дзецко направело даскелью писанки у рижних фарбах и на концу их однёсли дому же би за Вельку ноц зоз німа украшели свою кошарочку. Вешелі вельки интерес за таку креативну роботню, та ше нарок планує поволац зацикавеных и зоз других местох.

Леся Мудри

Писанки

Старши указую младшим як ше роби

BROJ / ЧИСЛО **109**
GODINA / РОК **2024.**

„VJENČIĆ“

Izдавац: Savez Rusina RH
<http://www.savezrusina.hr>
vjencic1@gmail.com
Facebook: Savez Rusina RH Vukovar
За издавателя: Dubravka Rašljanin
Уредништво: Vukovar,
Vijeća Europe 93
Tel.: 032 428-342
IBAN HR1623400091110057465
Tiskat: Certis d.o.o. Cerna
Naklada: 400 primjeraka

„ВЕНЧИК“

Видава: Сојуз Русина РГ
<http://www.savezrusina.hr>
vjencic1@gmail.com
Фейсбук: Savez Rusina RH Vukovar
За издавателя: Дубравка Рашљанин
Редакция: Вуковар,
Ради Европи 93
Tel.: 032 428-342
ИБАН HR1623400091110057465
Друкуче: Цертис д.о.о Церна
Тираж: 400 прикладніки

Tiskano - Друковане
6 / 2024

Цijena
Цена **0,70 €**

Rukopisi se ne vraćaju.
Рукописи не се враћају.

SADRŽAJ - ЗМИСТ

Вельконоцна роботня у Миклошевцих	2
115 роки од народзеня - Михайла Ковача	4
Вельки желєни	8
Летни дзень / Ljetni dan	10
Два пайташки	10
Били Бундаш	10
Роздумованє о лёту	11
Валянє „Майпана“ у Старых Янковцах	12
„По варошу дражичка“	12
Жупанийска смотра школярских задругох	13
Птици дзвиви и домашні	13
Перша Свята причасц – дзецински дожица	14
Слунко вита май / Sunce pozdravlja svibanj	15
24. Школски литературни вечар Руснацох	16
Дзень Општини Богдановци	17
26. Стретнуце руских школох у Петровцах и Вуковаре	18
Дні Општини Томповци змистово богати и за дзёци ..	20
Чудесни швет	22
Забавни боки	23
Лавиринт	25

Насловни и остатні бок: Ивана Бики: Лето

Уредништво: Vera Zelinac (главна и одговорна уредница), Ahneška Balatinac, Ljubica Harhaj, Manuela Dudaš, Lesya Mudri и Vladimir Proviči.

Savjet uredništva: dr. sc. Oksana Timko Đitko (предсједница), Marijana Džudžar, vl. Vladimir Sedlak

Lektori: Marija Vulić (русински језик), Andreja Magoč (хрватски језик).

Tiskanje potpomaže Savjet za nacionalne manjine Republike Hrvatske. Naklada: 400 primjeraka

Редакция: Вера Зелинац (главна и одговорна редакторка), Агнетка Балатинац, Мануела Дудаш, Любица Гаргай, Леся Мудри и Владимир Пропчи

Совит редакцији: д.н.ф. Оксана Тимко Ђитко (предсједница), Марина Џкудžар, о. Владимир Седлак

Лекторе: Мария Вулич (руски језик), Андреја Магоч (хрватски језик). Друковане помага Совет за национални меншини Републике Хрватске.

115 роки од народзеня МИХАЙЛА КОВАЧА

Михайло Ковач писатель, публицист, учитель веліх школских генераційах и автор рижних учебнікох, драматург и всестрахи культурни діяч, народзены 27. октября 1909. року у Шидзе. Основну и гражданскую школу закончел у Шидзе, а учительскую у Крижевцох. Як учитель службовал у валалох. Зоз пресельваньем до Нового Саду 1953. року роби ище як учитель, а од 1966. року по одход до пензії робел як новинар и редактор культурней рубрики у Рускей редакцыі Радио Нового Саду.

Михайло Ковач автор понад 15 кніжкох, а заступени є и у веліх руских антологійах и зборнікох поэзії и прозы. Написал и обявел осем драм за одроснутых и даске-

льо дзешатки скетчи и юндайдійку за дзеци. Вецея як пейц деценії бул найугляднейша особа у культурним живоце рускей национальней заедніци, особліво у литератури.

Тиж здобул и солидне музичне образоване и ёден час бул попри учительским поволаню и хорски диригент, а ёден ше час занімал зоз зазберованьем и записованьем руских народных шпиванкох на подручу Шида и околніх местах дзе жио Руснаци. Ёдну часц тих шпиванкох послал познатому горватскому етномузикологови др Винкови Жганцови до Загребу хтори их музично обробел и 1946. року обявел под насловом „Pjesme jugoslavenskih Rusina“.

Михайло Ковач умар у Новим Садзе, у 96. року живота, дзе є и поховані 20. юния 2005. року..

Порихтала Лю. Гаргай

чудо

Квока на ваічкох
шедзела шветочно.
И кед прешло двацец
и ёден дзень точно,
курчатка ваічка
знука преджубукали
и през тоти дзирки
главички вихпали.

„Же виходза, правда“,
дзеци ше мучели,
„але як же нука
там походзели?“

Говля леци

Горе хмара, долу бара,
а у бари говляк стари,
жабки гледа у тей бари.

Говля сваха, з кридлом маха,
гніздо гледа, до нъго шеда,
на комине у сушеда.

Говляк стари сцигнул з бари,
ту злётую и радує,
жабку говлі же дарує.

При тараби два-три баби,
стоя, патра, розгваряю,
старей говлі допиваю:
„Говля леци, не ма дзеци,
а ми маме, не предаме,
до коморки замікаме“.

115 godina od rođenja MIHAJLA KOVAČA

Mihajlo Kovač pisac, publicist, učitelj mnogih školskih generacija i autor raznih udžbenika, dramaturg i svestrani kulturni radnik rođen je 27.

listopada 1909. godine u Šidu. Osnovnu i građansku školu završio je u Šidu, a učiteljsku u Križevcima. Kao učitelj radio je u selima. Preseljenjem u Novi Sad 1953. godine još radi kao učitelj, a od 1966. godine pa do mirovine radi kao novinar i urednik kulturne rubrike u Rusinskoj redakciji Radio Novog Sada.

Mihajlo Kovač autor je više od 15 knjiga, a zastupljen je i u mnogim rusinskim antologijama i zbornicima poezije i proze. Napisao je i objavio osam drama za odrasle

i nekoliko desetaka skečeva i jednočinku za djecu. Više od pet desetljeća bio je najuglednija osoba u kulturnom životu rusinske nacionalne zajednice, osobito u literaturi.

Dobio je i solidno glazbeno obrazovanje i jedno je vrijeme u učiteljskom zvanju bio i dirigent zbora, a jedno se vrijeme zanimalo i zapisivanjem rusinskih narodnih pjesama na području Šida i okolnih mjesta gdje žive Rusini.

Jedan dio tih pjesama poslao je poznatom hrvatskom etnomuzikologu dr. Vinku Žgancu u Zagrebu koji ih je glazbeno obradio i 1946. godine objavio pod naslovom "Pjesme jugoslavenskih Rusina".

Mihajlo Kovač umro je u Novom Sadu u 96. godini života gdje je i pokopan 20. lipnja 2005. godine.

Privedila Lju. Harhaj

ČUDO

Kvočka na jajima
sjedila je svečano.

I kad je prošao dvadeset
i jedan dan točno,
pilići su jaja
iznutra probušili
i kroz te rupice
glavice promolili.

"Izlaze, istina",
djeca su se mučila,
"ali kako su unutra
tamo poučazili?"

RODA LETI

Gore oblaci, dolje bara,
a u bari rodan stari,
žabe traži u toj bari.

Prija roda, krilom maše,
gnijezdo traži, u njega sjeda,
na dimnjaku kod susjeda.

Rodan rode stari stigao s bare
tu slijće i raduje se,
što će žabici rodi darovati.

Kod ograde dvije-tri babe,
stoje, gledaju, razgovaraju,
rodi dosaduju:

"Roda leti, nema djecu,
a mi imamo, ne prodajemo,
u ostavu ih zaključavamo".

ЛІШКА И ДІДО

Вишла лішка спод кореньох
старей ліпі
у леше.

Кус постала, бо думала
чию курку
однеше.

— У доліни курнік вельки,
але пси два,
то бида.

Там у гори курнік мали,
але пси нєт
у дїда.

Прешлей ноци у хотаре
кед на лови
ходзела,

отворени курнік дідов,
гоч цма було,
видзела.

Прето нешка пойдзе знова
заш опатриц
помали
чи то дідо справди дурни,
чи лем дакус
недзбали?

БОЖА КАТИЧКА

Як малючка червена кулька,
по штредку преполовена,
по руки ми ходзи.
Я ю пущым, а вона потым
з руки на папер преходзи
и шамре, шамре
помедзи букви и слова.

Я ю теды здрилім,
але док ше лем огляднем,
а вона на пеперу знова.

Кед жима приходзи,
божо катички, як овечки,
до громадкох ше збиваю,
захих у куцикох и дзиркох
од витру и мразу глєдаю.

Та гоч дурни, гоч недзбали,
шицко єдно,
ша вера,

знац вон муши же ше курки
кажды вечар
завера.

Но, та пошла и цо сцела,
цо жадала —
дознала:
курнік дідов отворени,
як и скорей,
застала...

Ей, ты діду, стари діду,
цо ши дожил,
весели,

же це лішки аж под старосц
жиц при леше
учели?

Жиц нєдзбалім и ленівим
чежко будзе
при леше.

Першее кури,
а вец и іх
лішка з поля
однеше...

Тераз вонка цепло,
слунко припека,
та видно; и вони ше
дню красному радую;
кажда по своей драги,
и шицки дзешка, кадзишкі,
мирно помали путую.

И док так вона
цо по паперу ми ходзи
и хтора ше бог зна одкадз
ту на паперу моїм вжала,
думам же то єдна од думкох
хтора ми ту на паперу
нараз ожила,
же би неодлуга
за другима до непознатого,
як и тата божа катичка
безповратно одблукала.

LISICA I DJED

Izašla lisica ispod korijenja
stare lipe
u šumi.

Malo zastala jer je razmišljala
čiju kokošku
da odnese.

– U dolini kokošnjac veliki,
ali i dva psa,
to problem.

Tamo u gori je kokošnjac mali,
ali pasa nema
kod djeda.

Prošle noći u ataru
kad je loviti
išla,
otvoreni kokošnjac djedov,
iako je mračno bilo,
vidjela je.

Zato će danas otići ponovo
i opet osmotriti
polako
je li djed stvarno lud
ili je samo malo
nemaran?

BUBAMARA

Kao mala crvena kuglica,
po sredini prepolovljena,
po ruci mi hoda.

Ja ju pustim, a ona zatim
s ruke na papir prelazi
i migolji, migolji
između slova i riječi.
Ja ju tada gurnem,
ali dok se okrenem,
ona je ponovo na papiru.

Kad dođe zima,
bubamare, kao ovčice,
u grupice se zbijaju,
zatišje u kutovima i rupama
od vjetra i mraza traže.

Sve i da je lud ili nemaran
svejedno je,
pa naravno,
mora znati da kokoške
svaku večer
treba zatvarati.

No, otišla je i što je htjela,
što je željela -
saznala je:
kokošnjac djedov otvoren,
kao i ranije,
zatekla je...

Hej, ti djede, stari djede,
što si doživio,
veseli,
da su te lisice čak pod starost
živjeti kraj šume
uče?

Živjeti nemarnom i lijrenom
teško će biti
kraj šume.

Prvo koke,
a onda će i njih
lisica s polja
odnijeti...

Sada je napolju toplo,
sunce grije,
očito; i one se
lijepom danu raduju;
svaka svojim putem,
i sve nekuda, svukuda,
mirno polako putuju.

I dok tako ona
Što mi po papiru hoda
i i koja se bog zna otkud
tu na papiru mojem našla,
mislim da je to jedna od misli
koja mi je tu na papiru
odjednom oživjela,
da bi nedugo
za drugima u nepoznato,
kao i ta bubamara
bespovratno odlutala.

друга часц

(вірівок зоз приповедки)

Пред капуру ше зачуло якешік піскане трактора, але то не бул дідов, бо піскане дідово Матей барз добре познал. Ту-тууу-ту-ту-ту! Як кед би дахто грав даяку мелодію. Матей швидко вибегнув з кухні, а уста му іще були масни од лепіньох. Пред капуру на мосцику стал якишик вееельки трактор, червено-били, а за собу мал якишик барз чудни приключок. Цошка високе, огромне, з велїма якимашк танерами, чи то уж було того таке округле, а бліщаце. Не могол одгаднуць цо най би то було, але тот трактор му іще баржей здабал на даякого трансформера як дідов Велькі Желені. Перши з кабіни вишол його дідо, а потым іще єден дідо подобних рокох як його.

– То дідо Дюра – гуторел його дідо док указовал на члока за себу. – Вон ма унука истих рокох як и ти, але його унук бива у Немецкей. Тераз ёту, та ше можеш пойсць бавиц з нім кед сцеш. Вола ше Філіп.

– У тракторе? – опіталь ше Матей.

– Цо у тракторе? – не розумел дідо Матейово питане.

– Можеме ше бавиц у тракторе, у тим ту? – указал на трактор на мосцику.

– Знаже же не, таки трактор не за бавене, аж ані мой не за бавене, ту шмеш войсц лем з дідом – гуторел и предложел до двора.

Дідо Дюра ше ошміхнул на ньго, погласкал го по власох и попонагляя за Матейовим дідом. Драгом бешедовали цо-

шка цо Матей не разумел, але заш лем поскаковал за німа же би не забули, док руша назад до трактора, же и його треба вжац.

Поскаковал вон так, поскаковал, але випатра же тоти двоме ані кус не обращали по-вагу на ньго. Допило му бо ніч не разумел, а випатра же вони не думали так швидко назад. Пошли под гевту вельку шопу закриту з плехом, дзе дідо три-мал шицки своё трактори и койдзеяки приключки за ніх, та и велью того другого цо лем дідо знал за цо хаснус. Була ту и єдна роботня дзе ше оправяло койяки машини. Матей ше любел тадзи круциць бо видзел же ту вельки млаток, якишик кліщи, рижни гвозди. Було ту вшеліячини, але дідо му строго забранел же би дацо рушал. Та гоч яки бул зацикавени, знал же не шме ніч дорушиць бо, як дідо знал повесц, не треба вшадзи „хпац нос“. То опасне и не за дзэци, а вон, келью разумел, бул ище віше „дзэци“.

– Кеди уж раз и я будзем хлоп, раздумовал док одходзел вонка з того гангару. Чул же так хлопи волаю туту вельку шопу. Поправдзе, вон віше думал же „гангар“ место дзе тримаю авіони на спортскім аэродроме у Борове, дзе го раз водзел його тато кед скакали падобранцы. – Але видзиш, – раздумовал – и тата шопа ше вола „гангар“.

Вошол таки задумані до кухні дзе баба закончовала по-лудзенок, але лем прешол далей и пошол до своеі хижі.

У бабі и діда мал „свою хижу“, бо часто знал у ніх спац,

та му єдну таку меншу пошорели же би була лесм його.

Главне место заберал вельки телевізор на хторим могол патриц вшеліяки філми, а и бавиц бависка.

Друге „главне место“ заберал постер Велького Желеного на дзверох з нукашнього боку. Були ту іще и постери вселени, планетох, вселенских ладъох, трансформерах, а барз ше му пачела слика на хторей бул вон з дідом коло Велького Желенога.

Поправдзе, вон ше не здогадус же дакеди бул таки мали же го дідо мушел ношиць на рукох бо не знал ходзиц, але гварели му же то вон.

Зобул патики и легнул на посцель, таки облечени. Цошка му почала хибиц його мама. Роздумовал о тим же вона тераз на роботи и сигурно и вон сій хиби, але іще не може прысц по ньго бо муши робиц, а не шме ю ані волац на мобілни. Гварела му же накеди на роботи влапи дакус часу, навола вона його. Волала го кажды дзень, але тераз цошка не могол дочекац. Мама робела у школі як професорка, а тато як інжынер у єдним польопривредним падприемстве. Оправял, гварели му, електроніку на софістицираних машинох, але дознал же тато люби „чачкац“ и коло моторох, та му руки часто знали буц замасцены од койяких машинских масцох.

Праве кед ше му почало дримац, баба му принесла телефон до хижі, волала го мац.

– Мамо, мамо, – возбудзе-

но почал Матей – пред нашу хижку стой еден ище векши трактор як дідов. Зоз „нашу хижу“ Матей думал на бабову и дідову, бо и тата, попри гевтей у Букваре, була „їх хижка“.

У єдним диху виприповедал мацери шицко о трактору и його приключку, о дідови Дюрови и унукови Филипови, о бабових лепиньох и же му дідо гварел най „не хпа нос“ до алату у роботні бο то не за дзеци. Док ище приповедал, чул як баба кричи: „Полудзееенок!“

– Мушим исц – гуторел мацери и претаргнул вязу. Мац лем здихла. Не сцигла ніч ані повесц, але було ей достаточне же ей син добре, же чула його глас, а о даскельо годзини и так буду ведно.

Кед вошол до кухні, видзел же баба положела танери як внедзелю, за столом уж шедзел гевтот дідо Дюра, а коло нього бул еден хлапец.

– То Филип, мой унук, – гуторел – упознайце ше.

Матей не бул ганьбліви, але не знал цо обчековац. Филип випросцел руку же би ше поруковали, ошміхнул ше и гуторел – Я Филип, жисм у Немецкей, але баба и дідо ми бываю ту. Барз любим приходзиц до валалу. Будзеш ше по полу-дзенку бавиц зо мну?

Матей ше представел и пристал же ше буду бавиц. А кед полудзенок закончел, перше одведол Филипа до своей хижі.

Поуказовал му шицко цо мал, и постери и бависка на інтернету, мал и найновши плейстейшн, але Матея баржей прицаговал трактор Филипово-го діда.

– Могол би ши ше опитац твойому дідови чи би нас дакус не повожел през валал на його

трактору – питал ше Филипови.

– Може – пристал Филип.

Обидвоме вибегли вонка, директно гу дідови Дюрови хтори уж бул у гангару, а гевтот, накеди их видзел, знал о чим слово.

П о -
сцерал руки
до якейшик
брудней ренди, бо

у тим гангару ренди були не-
преривно брудни од койяких
масцох и олэйох за машини, и
гуторел – Идзeme хлапцы!

Вони як щенята поскако-
вали за нім, а лічка им бліщаля
од ошміхох. Не могли дочекац
войсц до кабини.

Перше вошол дідо Дюра,
а вец их вжал гу себе, єдного з
лівого, а другого з правого боку.
Мал тот трактор з двух бокох
мали помоцни карсцелі, праве
як кед би були направени за дзе-
ци, подумал Матей.

Возбудзено обчековал звук
мотора. А вон загурчал так сци-
ха же го скоро ані не було чуц.
Дідо Дюра „нагажел“, вироятно
нароком дакус моцнейше, бо и
Матея и Филипа дакус таргло
назадок, але то им не завадзalo.
Почали ше шмейц и кричац –
Швидзе, швидзе!

Дідо Дюра перше им не
думал виполніц жадане бо то не
луна-парк, ту ше муши вожиц
по предписаньох и мерковац на
трактор, але хлапцы як хлапцы,
док вирошню и сами буду знац
кељо ше шме вожиц и як треба
чувац таки драги тракторы.

Але, у тей хвильки и діда
поцагло одушевие тих хлапцох,

та сциснул по гасу, а вец видзел
вищирени очи сущеди коло хто-
рый пребегли. У истей хвильки
зменшал швидкосц, а хлапцом
почал толковац цо у трактору
зач служи.

Обидвоме слухали з отво-
ренима устами, та гоч вельо
того не разумели, а окреме кед
дідо почал приповедац кельо
и якого горива троши на кельо
километри и ище койцо, але
одушевівало їх припатрац ше
на шицки тоти гомбички, швет-
личка и мунтатови.

Матей у єдней хвильки
гварел же ані баба не ма тельо
мунтатови на своїх старинских
годзінох кельо ма тот трактор.

Дідо Дюра ше лем нашмейял
на таке поровнане и запискал на
сущеда коло хторого преходзе-
ли кед ше уж врацали назад зоз
воженя.

Станул пред капуру Мате-
йового діда, а тот их дочекал з
ошміхом, бо знал же тераз при-
поведком и питаньом не будзе
конца.

Агнетка Костелник
Балатинац

ЛѢТНИ ДЗЕНЬ

Вишло слунко на востоку
з цеплима зарями,
та зограло морё бистре,
будзе цепле днями.

И писок на пляжи
таки враци вера,
же биш боси ходзел
ніхто ци не спера.

Гереги и динї
людзе предаваю,
же би окрипели
туристох у kraю.

Коктели зоз лядом
други понукаю,
а безалкаголни
за дзеци рихтаю.

А кед слунко зашпи
гет там на заходу,
пребудза ще швєтла
милого городу.

Так весело будзе
до самого рана,
та и слункового
нового швітаня.

Лю. Гаргай

ДВА ПАЙТАШКИ

Крекетала млада жабка,
крекетала так на рату,
затрепана у мочарним блату.

Чула ю говля млада,
поцихучки ще прибліжела,
кед ю жабка обачела,
очи свойо виширела.

Од страху ей шерцо задуркало,
лэм цо дуркац нё престало.

Млада говля ю зоз кридлом облапела,
и так ей гуторела:

„Не крекетай ты пред нами,
бо ми говлї барски панї,
ми жиёме на „високей ноги“,
хто крекета могол би постац убоги!“

Томислав С. Кетелеш

LJETNI DAN

Izašlo je sunce na istoku
sa toplim zrakama,
ugrijalo more bistro
bit će toplo danima.

Biti ёе i pjesak
baš vreo na plaži,
da bi bos hodao
nitko ti ne brani.

Lubenice, dinje
trgovci prodaju,
da bi okrijepile
turiste u kraju.

Koktele sa ledom
barmeni mijеšaju,
a bezalkoholne
za djecu spremaju.

A kad sunce zaspiti
tamo na zapadu,
probude se svjetla
u dragome gradu.

Veselo ёе biti
do idуćeg dana,
pa i sunčevoga
novoga svitanja.

БИЛИ БУНДАШ

Мали Бундаш, на драже найдзени
и до цеплей хижи принешени.

На нём била шерсц,
чарни очи, жовти уха,
а так нё слуха.

Уж затил, ма 30 кили,
а дзецом ё таки мили.
Ноги моцни, як вигризи,
ровно гладни, полни писки.

Барз є вредни, бреше, скака,
валя квеце зоз облака.
Найбаржей вон зберац люби
шмати, плахти зоз паньваша.

Розцагауе их вон так по трави,
телью же ще з німа лем побави.
Кандур Мишка ще му придружује
и зоз псом ще на плахтох слункуе.

Томислав С. Кетелеш

Роздумоване о лету

Ище три тижні по конець школскога рока. То седем раз три. Дні у тижню уж ёден час барз добре знам. Научел сом их добре препознац же бим знал предвидзиц кеди приходзи викенд. Викенд почина пияток, а закончує внедзелю. Кед би ше мн€ питало, викенд би тирвал пейц дні, а тидзень два. Ал€, Боже мой, дай цо даш. Лем пияткама маг право на екраны: компютер, Ютуб и бависка.

Тото право сам страцел кед учителька наволала мою маму. Н€ знам о чым бешедовали! Бизовно о тим же час же бим я през тидзень не мал право на екраны. Док бешедовали, мама блядо патрела до жеми и кед закончели, гуторела лем ўдно слово: ембарго. Н€ мам ше кому опитац цо значи тото слово бо зоз маму учим горватски язик. Гварела ми же зоз часом похопим його значен€. По н€шкa сом не похопел цо то ембарго, ал€ без гришки знам кеди почина пияток.

Того єдиного дня у тижню мойо учебніки ше одклада до орманчика и не руша ше их по недзелю. Так сом щешліви кажды викенд! Щешліви сом и през тидзень, ал€ кус меней. Любел бим вираховац кельо ест пиятки або стреди по конець школскога рока, ал€ проблем у тим же знам рааховац лем до двацец. То петвредзує и петичка зоз математики. Тато ше барз цешел, та сом не мал шерца повесц му же мн€ цалком шицко ўдно яку оцену достанем. Кед сом расположени, укажем свойо знан€ и дома, ал€ дома звичайно длобем до носа (бо у школи не шмем) и задумуем цо будзем робиц през лето хторе приходзи.

Од кеди дні длугши, кождоднёво ше бавим зоз найлепшим товаришом Михом. Миха добри, познаме ше ище з оводи, а ходзиме и до истей класи. Нас двоме на каждим одпочивку, по словох нашей учительки,

ришуєме шветово кризи. Медзитим, на бавилішці найчастейше копеме дзири у писку же бизме нашли под'жемни води. Родичи младших дзецео патра до нас як до осмога шветовога чуда, верим прето же ше шицки потаємно наздаваме же по конець лета виконпеме писок досц глїбоко, аж по воду. Маме и ёден проблем. Каждого дня кед сцигнеме на бавілішце, дзиру хтору зме дзень пред тим викопали, находзиме завалену и починаме копац ознова. Так ми копеме и копеме покля не вистанеме, и розидземе ше твардо прешвечени же ютредзень дойдземе по жридло длуго обчекованей води.

Кед Миха не дома, нашол сом екипу хлапцох дакус далей у улічки, ал€ достацочно далеко же не шмем пойсц сам. У тей екипи ест веций хлапцох хтори віше бавя фодбал. Кед мама добрей дзеки, водзи ме гу нім и я ше правим же ми фодбал супер и же бим анї у шаленстве не менял фодбал за лабдан€ зоз дзивчатми у сущедстве. З Міхом не бешедуем о тим. Тоту тайну чувам за себе, бо не муша шицки знац цо найволім на швеце. Вам повем, бо знам же не виволаце нікому.

Найбаржей на швеце любим задумоўвац яке ми будзе лето цепле, длугое и без учебнікох, учальні и бренчка. О тим кельо то *cool* и закон бизовно запишем даєден шо-рик.

Панонска морнарка

Валян€ „Майпан“ у Старих Янковцох

Штварток, 30. мая, на Дзень державносци Рэспублікі Горватскай, Здружене за пеставане мадярских обычайох Стари Янковцы отримало культурну манифестацыю „Майпан“, хторы бул закопани на драже опрез Мадярской хижы. Як то уж постала традиция, шицки присутні перше у коле танцовали коло нього, а потым ше найшмелши дали и до роботи. Попри староянковскіх дзецеох, у валяню мая участвовали и млады хлапцы з Дружтва „Руснак“, а гваря же им то було и першее искуство. Потым ушлідзела культурна програма. Шицких присутніх прывітала предсідателька здружэння Маргіта Будім, а манифестацыю отворел саборски заступнік мадярской національнай меншини, Роберт Янковіч. Попри домашніх, на культурнай програмі наступілі мадярски культурни здружэння зоз Вінковцох и Чаковцох. З рускіма шпіванкамі представілі ше два дзецинскі групи „Голубкі“

Наступ дружтва „Руснак“

и „Голубчатка“, солісткі Дора Грецешін и Катя Сопка, та шпівацка група младых Дружтва „Руснак“ з Петровіцах. Одход на наступ оможліві зоз фінансійну потримовку Совету за національні меншини РГ.

Наталия Гнатко

„По варошу дражичка“

Теа Югас, школьніца 4. б класі ОШ Антуна Бауера у Вуковаре и од 1. класі ходзі на рускі язік и культуру. На початку школскага рока Теа на годзінох рускага язіка научела руску народну шпіванку „По варошу дражичка“ и барз ше ей попачела. Часто ю знала шпівац дома зоз свою бабу Славіцу и обачела же бабі віше мило кед ведно шпіваю. З нагоды Міжнароднага дня фамелії ей класа нащивела Дом за старши у Вуковаре. За туту нагоду школьніе порихали надосці рецитаций и шпіванкі веселого змісту, а Теа одлучела одшпівац и по рускі. Гварела то бабі, а вона ей за туту нагоду порихтала вишивані ручнік же би го положела коло шій кед будзе шпівац. Так и було. З ручніком коло шій Теа зашпівала шпіванку „По варошу дражичка“ и зоз ню одведла на музичне

Наступ Теі Югас у вишыванім ручніку

путоване шицких хторы ю слухали. Медзи старшима у даме було и Руснацох хторым Теова шпіванка и рускі вишывані ручнік були найвекши дарунок.

Наталия Гнатко

Жупанийска смотра школьніх задругох

Школьарске задругарство у горватских школах віше популярнайше, цо потвердзую жупанийски смотры задругох котри ше концом мая отримую по цалей Горватской. Пятачок, 24. мая, у ОШ Антуна Густава Матоша у Товарніку отримана 22. Жупанийска смотра школьніх задругох Вуковарско-срімской жупанії. Того року на смотру ше прывели 27 основни и штредні школы, цо по терараз рекордне число. Основна школа Чаковци кожданого року участвуе на смотрох, цо знак ей квалитетней роботи. Од 20 основношколских задругох, „Ябуковац“ зоз Чаковцох освоєла високе штварте

Ніка, Ніна, Лара при своім штанду

место, а свою задругу представіли школьнікі Ніколіна Бучко з Миклошевцах, Ніка Вулич з Томповцах і Лара Гвозданович з Берки,

ведно зоз водітельку задруги учительку Лесю Мудри.

Леся Мудри

Птицы дзиви и домашні

Кельо длugo птицы шедза на вайцох? Цо ёдза птицы? Цо робя през жиму? Дзе ше може купіц егзотичны птицы и кельо вони коштаю? Одвіти на тоти и велі други питаня дознали міклошевскі школьніе у обісцу Міклошевчаня Дюри Бікія, котре нащывели на годзіны руского язіка з учительку Лесю Мудри. Бачи Дюра велькі залюбенік до птицох, заніма ше зоз птицарством вецей як двацец роки, а у своім дворе хова коло 30 файты дзивых и домашніх птицох. Нащыва захабела на школьніх красни упечатак и пребудзела интерес гу птицом.

Леся Мудри

Перша Свята причасц – дзецински дожица

Перша свята причасц у Петровцох

У ярні час, найчастейше у маю, после Пасхи, у веліх парохийох слави ше Перша свята причасц. То наисце окремне дожице и за першопричашніка и за фамелію, але и за пароха, и за парохиялну заєдніцу.

За Першу святу причасц рихта ше през цали рок. Намага ше буц порядни у церкви. Дожиц живу християнску заєдніцу, ужиц ше до богослуженьго, упознац як ше славя вельки християнски швета: Крачун, Богоявление, Велька ноц, Русадля, цо то Вельки пост, Майов молебен, чом ше и як ше швеци вода, швички, багнітки, паска, жито, овоц итд... Рихтац ше за Першу святу причасц значи активовац свой християнски живот. Треба ше, правда, дакус потрудзиц, а дакеди и натрапиц.

Цікави нас чуц яке дзецинске дожице и по чим вони буду паметац свою Першу святу причасц. З тей нагоди о своёй першай Святей причасци виражели ше: Магдалена, Милош и Петар зоз Петровцох.

Магдалена Барна першу Святу причасц будзе паметац по тим же ей пришли брат и шестра, а понеже жию далеко, ей була велька радосц же ше им поспишело

присц на тот, за ню, вельки и шветочни дзень. Вона рецитовала у церкви. Була у штредку медзи двома хлапцами. Тиж ше ей пачи же фотографії крашнє виробени, люби ше фотографовац. Дакус ше ище муши научиц на причасц, але Свята споведз ей не була ніч страшне.

Милош Гарди першу Святу причасц будзе паметац по тим же читал апостол у церкви. Понеже є ище нізки, як гарадича му послужела белава шамла, которую з олтару за туту нагоду виношел швичкар, як свойофайтови знак же тераз час за читац Апостол. Тиж и йому велька радосц приход вельочисленей родзини, окреме братнякох и шестриніц з котрима ше вец цале пополадню могол бавиц. Йому смак причасци одвітовал, а тиж ше приявел и за швичкара. Святу споведз дожил як приемну подію Божей блізкосці.

Петар Лукич свою першу святу причасц запаметал тиж по рецитованю. Вон ведно з Магдалену мал туту вельку чесц. У церкви добре витримал по сам конец, а вец му кущичко швичка завадзала, та заєдніцка фотографія на концу зробена опрез церкви и без запаленей швички. Числени

госци, бавене и дарунки уподполнели дзечинску радосц йому, як и предходним двоім пайташом, цо ше и подрозумює, радує ше же и вон будзе швичкар. Свята споведз му була приемне дожице.

Читаюци дзечински дожица, можебуц ше и сами здогаднeme своїх перших святых прিচасцох.

о. Владимир Седлак

Микола М. Кочиш СЛУНКО ВИТА МАЙ

Май, май, май!...
Ожил цали край.

Жем ше круци коло Слунка,
Слунко злате як пестунка
лее зарі над Байкалом,
ошміхнє ше над Уралом,
вита леси на Карпатах,
там привита наших братох!

Май, май, май
вита стари край!...

Май, май, май!...
Ожил и наш край.

Слунко госц у Войводини,
вита людзох и машини,
бочка Ядран тот наш мили,
гласка гором верхи били,
полет дава твоей руки
у роботи и науки.

Май, май, май
вита и наш край!...

Порихтала Андрея Магоч, проф.

Mikola M. Kočiš SUNCE POZDRAVLJA SVIBANJ

Oživio je cijeli kraj.

Zemlja se vrti oko Sunca,
Sunce zlatno kao dadilja
baca zrake nad Bajkalom,
osmjejuje se nad Uralom,
pozdravlja šume na Karpatima,
pozdravljajući tamo našu braću!

Svibanj, svibanj, svibanj
pozdravlja stari kraj!...

Svibanj, svibanj, svibanj!...
Oživio je i naš kraj.

Sunce je gost u Vojvodini,
pozdravlja ljude i strojeve,
ljubi Jadran taj naš mili,
miluje gorama vrhove bijele,
polet daje tvojoj ruci
u poslu i nauci.

Svibanj, svibanj, svibanj
pozdravlja i naš kraj!...

Priredila Andreja Magoč, prof.

24. Школски литературни вечер Руснацох

Школье од 1. по 8. класу з учительками и директором

Штварток, 9. мая, у петровской школи отримани 24. Школски литературни вечер Руснацох, пошвецени 120. рочніці обявіўвання кніжкі Идилски венец „З моего валала“, зоз хтору започына рэзвой рускай уметніцкай литературы. Автор тей значней кніжкі Гаврил Костельник, хто-ри и основоположнік руского литературнаго языка.

Програму порыхтали петровски школье од першай по осму класу хтори ходза на наставу руского языка и культуры, ведно зоз своіма учителькамі Наталию Гнатко и Илону Грецешин. Младшим школьаром попачели ше писні петровских поетох, та перша класа одрецитовала писню Любицы Гаргай „Мали Мо“, а друга класа писню Силва Ерделя „Танец“. Школье трецей и штвартей класи з писнями „Стари, але здрави“ и „Чежка и легка робота“ представили поэзию за дзеци Гаврила Костельника.

У другой часцы програмы школье од штвартей по осму класу публики пред-

ствели часць Идилскага венца. През рецитал и кратшу етно-драмску сличку „Пратаки“, здогадли присутних на рускі обычай хтори дараз були кождоднёвосць у живоце Руснацох. Кудзель, вреценю, пратаки, дружба оквицены з ручніком и венчиком на калапе, як и велі другі обычай останю занавіше записаны у Костельниковым Идилским венцу и на тот способ су одтаргнути од забуца.

Поэзия була преткана з писнями „Не мам злата“, „У градочки шалата“, „Ти шугаю, шугайчку“ и „Маме Мижа“, а матрицы за туту нагоду порыхтал проф. музичного Даниэл Служек. На концу программы директор школы Златко Милич привітал шыцкіх присутных и похваліў успішно порыхтану программу.

Шыцкі школье були облечены у рускім народным облечыве, хторе нам як и потерашніх роках віше дзечне пожичело Дружтво „Руснак“, а значне повесць же два школьнікі мали власны рускі сукні.

Петровски школяре и гости

У приихтованю програми дзечнс помогли учителька Андрея Иван Кризманнич и чесна шестра Навкратия. Програму звелічали петровски парох о. Владимир Седлак, Звонко Костелник, член Совету

за национални меншини РГ, председатель Ради рускей национальнай меншини Вуковарско-сримской жупаниї и Општини Богдановци, та председатель КУД „Яким Гарди“, потым Мийо Шайтош, председатель Дружтва „Руснак“, бувша водителька и учителька петровской школи Мелана Дюдяр, руска поетеса Еугения Врабец и поетове Томислав Мишир и Томислав Кетешел. Школа ше постарала за ошвижене, а мацери за колачи и други нашо лакотки.

И Петровци и Руснаци богатши за ище ёдно школске культурне збуване.

Наталия Гнатко

Дзень Општини Богдановци

Дзень Општини Богдановци жител€ Петровцах, Свinyaевцах и Богдановцах преславели 5. мая у Свinyaевцах. Исти започал у Богдановцах зоз шветочным покладаньем венцох при памятніку погинутим у Отечественей войни, а спрам програми предлужени є у Свinyaевцах. После

велїх спортских активносцох, вечар отримана шве-точна схадзка Општинскай ради, а потым отримана культурна програма на хто-рей наступели два культурни здружэння. Перше наступело домашнє КУД „Дукаты“ Свinyaевцы, а потым ше Дружтво „Руснак“, зоз шедзиском у Петровцах,

предствело з трома секци-ями. Наймладши солистки Дора Грецешин и Катя Сопка представели ше зоз шпиванку „Найвекша родзина“, а потым наймладша дзецінска група „Голубчата“ одшпивала „По варошу дражичка“. Штредня група „Голубки“ и старша мла-дежска група представели ше зоз шпиванками „Гей, Дунаю“ и „Леци сокол“, а за конец шицкі групи вёдно одшпивали „Зламала ше кормань-деска“. На гармо-ники их провадзел Иван Лікар, а шпивачох увежба-ла Наталия Гнатко. После програми було дружене на хторим грал ТС „Сремци“.

Шпивацки групи Дружтва „Руснак“ у провадзеню Ивана Лікара

Наталия Гнатко

26. СТРЕТНУЦЕ РУСКИХ ШКОЛОХ У ПЕТРОВЦОХ И ВУКОВАРЕ

У петровской школи

У Етнографскай збирки Русинох РГ

Всаботу, 1. юния, у Петровцох и Вуковаре отримане 26. Стретнуце руских школох, медзинародного характеру, а з тей нагоди означена 110. рочніца школскага будинку и 30. рочніца од першага Стретнуца руских школох. Перши раз домашня була ОШ Антуна Бауера Вуковар и ПШ Петровци у сотрудніцтве з Дружтвом за рускі язык, литературу и культуру и з поtrimovkou Одбора за образоване Национальнага Совету Руснацох, Рускага Керестура. Ношителі организаций були учителькі рускага языка и культуры Наталя Гнатко и Илона Грецешин, а финансійны покровітель ОШ Антуна Бауера Вуковар.

Стретнуце запачало у петровскай школі. Госцох зоз школох у хторых ше учи рускі язык, з Рускага Керестура, Коцура, Дюрдьова, Новага Саду, Кули, Новага Орахова, Савінага Села, општыни Шид, Старых Янковцох и Миклошевцох, прывітал директор Златко Мілич. Културна программа, як то по протоколу, запачала з писню проф. Гавриїла Надя „Руским дзецом“. З рецитациямі, шпіванкамі и драмскімі сличкамі наступілі петровскі школьніе, а потым и школьніе хторы на стретнуце прышли як госци. Програму звелічали Ярослав Медеші, заменік начальніка Општыни Богдановци, Агнетка Иван, предсідатель-

У грекокатоліцкай церкви Покрову Пресвятай Багородиці у Петровцох

У ОШ Антуна Бауера, Вуковар

У грекокатоліцькій церкви Христа Цара у Вуковаре

ка Ради МО Петровци, Звонко Костелник, член Совету за национални меншини РГ, предсидент Ради рускей национальней меншини Вуковарско-сримской жупаниї и Општини Богдановци, та предсидент Културно-уметніцкого дружтва „Яким Гарди“. Шицки школяре були облечени у руским народним облечиве, хторе нам як и потерашніх роках вше дзечнє пожичело Дружтво „Руснак“, а значне повесць же два школярки мали власни руски сукні. У приготаваню програмы дзечнє помогла учителька Андрея Иван Кризманич, а у организаціі збування асистент у настави Боян Кошутич, та родичи Санела Гарди и Анита Барна.

Схадзку Активу наставнікох спред Дружтва за рускі язык, культуру и литературу отворела Ирина Папуга и як дарунок до школских библиотекох домашнім уручела кніжкі хтори видало Дружтво. Схадзку водзели учителькі Н. Гнатко и И. Гречешин, и поинформовали присутніх же у априлу Курикулум за рускі язык и культури по Моделу Ц послати до Министерства науки и образования РГ, та же ше од того року наставни предмет рускі язык и культура нє находзі при выборніма предметамі, алे под Моделом Ц. На схадзи Активу спред

Националного Совету Республики Сербії присутствовала предсидентелька Одбору за образоване Олена Папуга, шицки учителькі, наставніци и професоркі зоз спомнутых местох, бувши учителькі з Петровцох и Вуковару, Мелана Дюдяр и Еугения Врабец, як и бувши директор Иван Мадярош, хтори ше после мирней реинтеграціі намагал же би ше рускі язык ознова виучовал у петровскай школы.

Нащива Петровцом предлужена у грекокатоліцькій церкви Покрову Пресвятей Богородицы, дзе учашнікох стретнуца привітала паніматка Ивана Седлак, а скорей одходу шицки ведно зашпивали „О Маријо, Мати Божа Пречиста“. У Етнографскай збирки Руснацох РГ учашнікох стретнуца дочекал Звонко Костелник, секретар Союзу Русинох РГ. Пополадню ушлідзела нащива ОШ Антуна Бауера у Вуковаре, у хторей госьцох ознова щиро прывітал директор школы, а потым була програма хтору порихтали вуковарски школяре од 1. по 8. класу з учительку Илону Гречешин. После програмы, шицки госьцы на дарунок дostaли рускі кніжкі, медзи котрима була и троязначна „Колеса“, точнейше перша сліковніца по рускі у Горватской, авторкох Еугени Врабец и Ивони Гнатко. Програму звелічали о. Олег Закалюк и Мийо Шайтош, предсидент Дружтва „Руснак“, хторе 2015. року було ініцыятор и порушовач настави руского языка и культуры у Вуковаре. 26. Стретнуце руских школох закончело после нащиви грекокатоліцькій церкви Христа Цара, кед зме випровадзели госьцох зоз довидзеня по идуце 27. Стретнуце и пожадали щешліву драгу дому.

Наталия Гнатко

ДНІ ОПШТИНИ ТОМПОВЦІ ЗМИСТОВО БОГАТИ И ЗА ДЗЕЦІ

Миклошевчане у Томповцох

Наймладши ше бавели у хладку

Тогорочни Дні Општини Томповци тирвали од 11. по 22. май, а до организаций ше уключели шицки здружения з подруча општини. Жительом пейзох валалох (Миклошевци, Томповци, Чаковци, Бокшич и Берак) и госцем у рамикох Дньох Општины понукнити рижнородни змисти, а велью цикавого ше нашло и за дзеци.

Дні Општини символично отворени зоз манифестацію „Томповски дні“ котра 11. мая отримана у Томповцох. Организатор програми домашнє КУД „Звонко Голович-Нона“, а у програмы участвовали культурни дружтва з Илачи, Сотина, Жу-

пані, Дякова, Чаковцох и Миклошевцох. Наймладши члени КУД „Яким Говля“ Миклошевци представели ше зоз танцом „Грушка“.

Дружене дзецеох з подруча општины предлужело ше за два дні. Пондзелок, 13. мая, у Бокшичу бул отримани Дзень бавискох, котры организовали Дружтво Нашо дзечи Миклошевци, Здружене за дзечи и младеж „Палчочка“ Бокшич и огњьогасни здружения з Томповцох и Бокшичу. На стадиону за дружтвеним домом були организованы рижни змагательни штафетни, дружтвени и стари бависка за

Чувай, мачко, хвост

Весели ловарски приповедки

Штафетни бависка

Схопносц вязані Ґузлох

дзеци предшколскага и младшаго школскага возросту, док огньогасцы дзецом погонхали бависко цильёваня з воду до мети.

Стрэду, 15. мая, за школьніх нізших класах и предшколцах была организавана едукатывна роботня „Дзечы и ловаре“ отрымана у Ловарскім даме у Томповцах. Роботню водзели члени Ловарскага здружэння „Куна“ Томповцы, а дзечы дознали вельмо цікавага о животінках.

Уж традыцыйно, у рамікох Днёх Општині Томповцы, 17. мая, означены Дзень Основнай школы Чаковцы. Традыцыйно, тот дзень задуманы як дружене

дзечох и родичнох прэз рижні активносці, а тагорочна тема була рэвізізоваче. Школьяре нізших класах змагали ше у рэвізізацкіх бавісках, док школьніе предметней наставі рашовали escape room задаткі, гледалі и рашовали опітаванкі, участвавалі у лову на благо и у рэвізізацкіх бавісках знаходзеня у природы.

Подобны збуваня у таких малих месцах важны за жительлох, а окреме за дзечы, бо пестую дух товаришства и заедніцтва.

Леся Мудры

Хлапцы запалілі огень без ширки

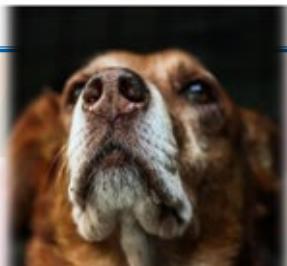

Перша помоц у праксы

ЧУДЕСНИ ШВЕТ

ДАӘДНИ ИНТЕРЕСАНТНИ ФАКТИ О ЖИВОТИЊОХ

1. Врани нательо интелигентни же єдни другим нароком рихтаю рижни подвали.
2. Одцисок псового носа єдинствени як и человеков одцисок пальца.
3. Морски коніки маю доживотних партнерах и кед путую у морю, тримаю ше за хвосцики.
4. Паткані ше шмею кед их поласкоташ.
5. Цицаре маю червену крев, а инсекти жовту.
6. Єст коло 450 файти гадох котри отровни за человека.
7. Найгласнейша животиня на швеце то белави кит. Його шпив може заглушиц человека.
8. Гади нє можу кліпкац бо им очи защицени зоз спօенима очними кліпками.
9. Животині котри нє можу скакац то слони.
10. Пчоли маю окремни танци з котрима преноша информациї єдни другим и совершено ше ориентую у просторе.
11. Кенг'урови хвост служи за отримовагне ровноваги.
12. Г'овлі можу спац и кед лєца.
13. Тиг'ри любя плївац.
14. Же би зачирел на дно, крокодил лії'га камене.
15. Делфин шпи з єдним отвореним оком.

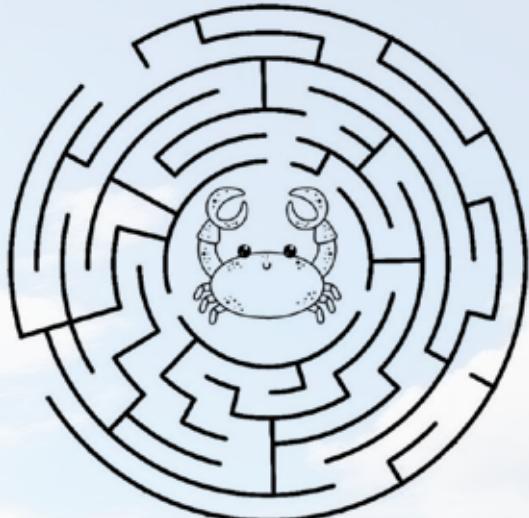

(жридло: интернет)

ЗАБАВНИ БОКИ

Найдз 7 розлики!

Найдз 7 розлики!

ПРЕМЕСЦАНЕ БУКВОХ

Попремесцай букви на одвитуюце место и дастанеш 5 руски слова.

Потым кажде слово повяж зоз одвитуюцу слику.

РАПКТИ

_____

ВОКАЛАЧ

_____

ЛЁМТИО

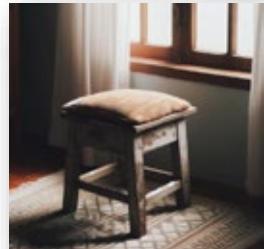
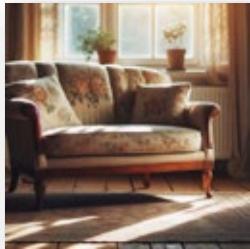
_____

ЕЛЬКАБНА

_____

ОЛАГК

_____

Написани слова подзель до одвитуюючих групох.

СЛАДОЛЯД

МОРЙО

ГЕРЕГА

ОЗЕРО

ЗАГРАДА

САНДАЛИ

ПАНТАЛОНИ

МЛЄКО

ОВОЦНІК

УЛІЦА

КАЛАП

БРЕСКИНЯ

ПОЖИВА

_____

ОБЛЄЧИВО И ОБУЙ

_____

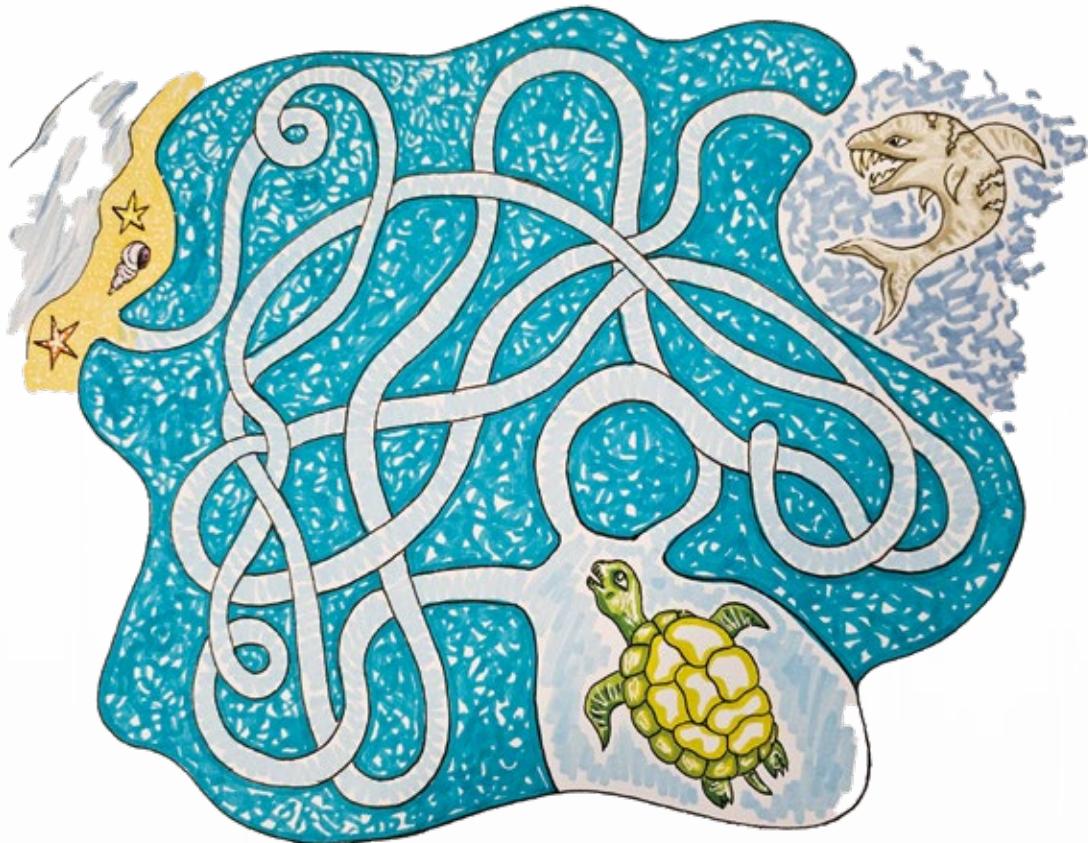
МЕСТА / ЛОКАЦІЇ

_____

ЛАВИРИНТ

Мили нашо дзечи, поможце коритнявки же би безпечно сцигла на плажу и вимкла оштريم зубом морского пса.

Ваша илусттраторка
Ивана Бики

Повяж числе од
најменшого по
найвеќше, а потим
офаќ рисунок.

ЗАГАДКОВА ПРИПОВЕДКА

У єдним варошу жила дзивка Мая. Єдного жимскага рана поштар ей принес писмо од мацери. Мац до писма положела ключ и написала же то ключ од дворца котри Мая муси найсц. Дворец ше находзі при леше на велькім брегу. Мая любела вішеліяки тайни и загадкі, та надумала найсц тот дворец. Порихтала ше и з яри рушела на драгу, а цо ше зоз ню далей случело, най остане загадка.

Андрей Хома, 4. класа, Миклошевци

СТРАШНА ПРИПОВЕДКА

На окраіску леса була єдна мала хижка. У ней жили оцец, мац и дзивче. Єднога дня дзивче ше бавело зоз лабду при леше. Лабда ше ей одкотуляла до леса. Дзивче пошло гледац лабду и страцело ше у леше. Цалу годзину блукала и заходзела віше далей до гущаві. Слунко ше почало спущаўцац, помали приходзела ноц. Зоз шыцкіх бокох ше чули страшны звуки. Дзивче ше барз злекло. Одразу збачело два швицаци точки котры ше прибліжувалі. Дзивчецу шерцо барз дуркало. Уж кед думала сцекац, обачела же швицаци точки то очі ей мачки. Мачка ю виведла зоз леса и шыцко ше добре закончело.

Лука Мудри, 3. класа, Миклошевци

ЧУДНА ПРИПОВЕДКА

Бул єден пес хтори любел глуміц у представох о автох. Єдней ноци тот пес сцекнул до леса. Там вон нашол бомбону. То була чаривна бомбона, але пес то не знаў. Поёдол бомбону и од того почал танцовац и шпивац „Рим-тим-тагі-дим“. Шпивал и танцовал до рана. А кед рано вишло слунко, чародійство престало и пес ше врацел дому.

Лука Папуга, 1. класа, Миклошевци

КРИЖАЛЬКА „ФОДБАЛ“

И	Т	Р	Е	Н	Е	Р	Т
Н	Е	Ф	Я	Д	Н	К	К
И	Р	П	И	Р	А	Ф	О
Б	Е	А	Д	Е	М	О	П
И	Н	Ж	У	С	Л	Д	А
Р	Р	И	С	О	О	Б	Ч
Т	У	Ц	Г	С	Г	А	К
И	Н	А	Д	Б	А	Л	И

Мария Папуга, 5. класа, Миклошевци

ЃОЛМАН	ТРЕНЕР
ЛАБДА	СУДІЯ
ТЕРЕН	ФОДБАЛ
ЃОЛ	ПАЖИЦА
ДРЕС	ТРИБІНИ
КОПАЧКИ	
Од буквох цо остали зложиш назыву	
спорцкага клуба з Миклошевцах	

По чим будзем паметац tot школски рок

Тот школски рок будзем паметац по тим же до нашей класи пришол нови школьнік і по наставі руского язіка і культуры, бо ми то цошка окремне. На рускім языку зме по руски писали, читали і рецитовали, потым рисовали, шпивали і танцювали. Шицко то барз любім робиць, а найволім кед наступаме і рисуєме. Як сом старша, віше веций бешедуем по руски з маму, нину і бачиками.

Александра Аризанович, 5. класа, Петровци

По чим будзем паметац tot школски рок

Барз ми швидко прешол школски рок. На наставі руского язіка було и учения и розваги, а будзем го паметац по новим градиву з исторії Руснацох и Петровцох, хторе ми було цікаве. Мали зме и досц наступи за хтори зме ще віше добре порихтали. Наступи ми віше интересантні и легкі. По тераз сом на наступ нігда не ішол зоз страхом, бо шицко на час порихтаме з учительку. Досц і вежбаме, але маме и часу за бавене з лабду у школскей дворані. Тот школски рок будзем паметац по тим же сом з маму, бачиком и учителькам почал бешедовац по руски.

Неманя Курди, 7. класа, Петровци

КРИЖАЛЬКИ

ПЕРША

1. Спорт у воді	1. ПЛІВАНЄ
2. Жіс на сиверним полу	2. ЕСКІМ
3. Продукт з млєка	3. СИР

Зложел: Борис Шовш, 4. класа, Петровци;   Ришене: ПЕС

ДРУГА

1. Пишеме з нім	1. КЛАЙБАС
2. Перше число	2. ЕДЕН
3. Школьяр ю ноши до школи	3. ТАШКА
4. Патриме з нім	4. ОКО

Зложел: Дориян Грецешин, 4. класа, Петровци;   Ришене: ЛЕСТО

ТРЕЦА

1. Город герой	1. ВУКОВАР
2. Рисуєме го	2. РИСУНОК
3. Велька слана вода	3. МОРЙО
4. Пишеме з нім	4. КЛАЙБАС
5. Жена і ?	5. ЧЛОВЕК
6. Пишеме до ней	6. ТЕКА
7. Активносц на морю	7. ПЛІВАНЄ

Зложел: Віолета Курди, 4. класа, Петровци;   Ришене: ВІОЛЕТА

ШТВАРТА

1. Часц руского народного облечива на главі жени	1. ФІТЮЛА
2. Хлопске мено	2. ІВАН
3. Рочна часц	3. ЛЕСТО
4. Мала джобаца животиня	4. ЇЖИК
5. Активносц на морю	5. ПЛІВАНЄ

Зложел: Філіп Джуджар, 4. класа, Петровци;   Ришене: ФІЛИП

Л	Ю	Б	К	А	С	Е	Г	Е	Д	И	Ф	А	Л	Ц	А
Ш	А	В	Й	А	Г	Р	А	Г	А	Ц	И	Б	Ю	Л	Г
Е	П	Н	Л	А	Г	Н	Е	Т	А	Б	У	Ч	К	О	Н
Л	Ї	М	Р	А	Г	О	А	Н	И	Р	Е	П	Л	Б	Е
Е	К	Л	И	А	Д	У	П	Р	Е	Ш	А	У	О	К	Т
Т	А	Ь	Е	Т	Б	И	П	Е	З	П	Б	Ч	В	И	К
Е	Д	О	Г	Д	Р	Р	М	А	Я	И	К	О	О	А	А
К	У	В	А	О	Р	О	И	И	П	О	В	Н	Ь	Б	К
В	Г	Ч	Р	Ж	О	Е	Н	М	Р	А	А	Л	Л	А	О
А	Н	И	Ч	О	К	А	О	А	И	П	Н	Е	И	Б	С
Л	А	Д	О	Г	Л	Є	В	В	Д	Н	Р	С	Д	У	Т
С	Ф	О	К	Е	М	О	Т	И	Л	Ь	О	О	Е	Г	Е
И	Е	В	М	Ж	О	Х	Т	А	Р	И	Т	В	В	В	Л
М	Т	А	Г	У	П	А	П	Я	Н	О	С	А	З	Ч	Н
О	Ш	И	Р	Д	Н	А	П	А	П	А	Ч	Н	А	Г	И
Т	Я	О	С	И	Ф	К	О	С	Т	Е	Л	Н	И	К	К

АГНЕТА БУЧКО

АГНЕТКА КОСТЕЛНИК

БОЧКОРА

ВЕСНА ПАПУГА

ВЛАДИМИР ПРОВЧИ

ВОДИ

ВОВК

ГАНЧА ПАПАНДРИШ

ГАРЧОК

ГОЛУБИ

ГУБАБА

ДИЛЬОВ

ЖОХТАР

ЗВОНИМИР БАРНА

ЛЕВ

ЛЮБКА СЕГЕДИ ФАЛЦ

ЛЮБИЦА ГАРГАЙ

ЛЬОВЧИ

МЕЛАНИЯ ПАП

МИТРО НАДЬ

МОТИЛЬ

ОСА

ОЖОГ

ОСЕЛ

ОСИФ КОСТЕЛНИК

ПАН

ПЕРИНА

РИТ

РОК

СИЛВО ЕРДЕЛЇ

СОНЯ ПАПУГА

ТОМИСЛАВ КЕТЕЛЕШ

ШЕРП

ШТЕФАН ГУДАК

Лю. Гаргай

Кед найдзеце шицки задати поняца, дознаце џо повязує задати мена и презвиска.

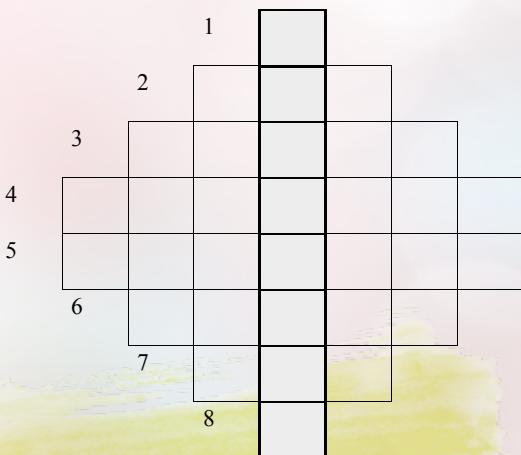
Punuhe: noemna

Даскельо интересантносци о квецу:

- Найменши квет на швеце вола ше *Wolffia globosa*. То рошліна велька як заренка рискаши, а квецік ше находзи у дзирочкі на поверхносци тей рошліны.
- На швеце ёст коло 4000 орхідей, а од того 1500 у Колумбії. Прето орхідея нацыональны квет Колумбії.
- Слунечніково калапі обращают ше цеком дня так же провадза драгу слунка од востоку гу заходу.
- Рошліни инсектоеды то квітково рошліни хтори єдза инсекти и мали животінкі.
- Мешачково квеце то гевто квеце хторе квітнє лем прэз ноц, а прэз дзень ше завера.
- У швеце ёст веций як 400.000 рошліни хтори квітню.
- Бамбус тиж квітнє, але квітнє раз у даскельо роках.
- Лелія барз красне и пахняце квеце, але ё отровна за мачки.
- Існуе файта квеца под назыву Чоколадова вселена и пахнє на чоколаду.
- Красны запах ружох приходзі од микроскопскіх пахняціх шліжнікох хтори ше находза на кветавых лісточкох, а хтори у зависносци од файты можу мац од 5 по 128 лісточка на ўдним квету.
- Найвекши квет на швеце ше вола *Amorphophallus titanum*, рошнє у Индонезії, а високі ё коло 3 метери.
- Найдрагши квет на швеце то малезійска орхідэя. Перши раз квітнє аж пасле 15 рокі.
- Людзе почали пестовац квеце у заградкох скорей 4 тысячи рокі, а то були стари Єгиптяне.
- На швеце не існуе чарне квеце, та так ані биле. Гевто хторе нам випатра як биле воно у ствари безфарбове.
- У гороху Южней Америки рошнє квет хтори квітнє лем раз у живоце и то кед наполні коло 150 рокі.

Порихтала Лю. Г.

1. Дваццосма буква рускей азбуки
2. Оцец, тато...
3. Бувши фодбалер Олич
4. Поровнац або ...
5. Ма найчастейшце на себе три швэцла: чэрвоне, жовтэ и желане
6. Не находзи ше нука але...
7. Информативна Католіцка Агенція
8. Австрыя

Кед точно ришице крижальку вец у шывіх польох достаненце назыву писні хтора ше шпівіва.

Рашене: шапо; Івіца; зровнац; семафор; фоніка; ІКА; А.

шыві поль: шпіванка

Ц	А	Н	М	Е	Д	Е	С
Ц	Ш	М	А	Т	З	С	Ш
А	Е	Е	Е	М	Е	А	Т
Н	С	Т	Й	Д	В	О	И
Р	Н	И	Е	С	Е	Т	Р
Е	А	М	К	А	Ц	С	И
Т	Ц	Ц	А	Н	Е	Д	Є
Ш	Т	Е	Р	А	Ц	Е	Ц

ДЗЕВЕЦ

ЕДЕНАЦ

СЕДЕМ

СЕДЕМНАЦ

СТО

ШЕЙСЦ

ШЕСНАЦ

ШТЕРАЦЕЦ

ШТЕРНАЦ

ШТИРИ

Кед найдзеце задати поняца, достаненце назыву хтора их шыцкіх повязуе.

Рашене: математика

Алекс Мудри, 1.кл., Миклошевци

Дмитрий Сегеди, 1. кл., Петровци

Ана Надь, 2. кл. Вуковар

Андреа Иван, 4. кл., Петровци

Ивано Мата Ковачич, 2. кл., Вуковар

Леа Југас , 2.кл., Вуковар

Каролина Седлак, 1. кл., Петровци

Катарина Закалюк, 1. кл., Вуковар

Маѓдалена Барна, 3. кл., Петровци

Катя Сопка, 1. кл., Петровци

Мина Гарди, 2. кл., Петровци

Александра Аризанович, 5. кл.

Антонио Бучко, 5.кл., Миклошевци

Наташа Курди, 4. кл., Петровци

Салома Аризанович, 2. кл., Петровци

Петар Лукич, 3. кл., Петровци

Теа Југас, 4. кл., Вуковар

Мария Папуга, 5.кл., Миклошевци

Лара Ѓвозданович, 5.кл., Берак

Дариян Хома, 6.кл., Миклошевци

Шимун Сабадош, 2.кл., Миклошевци

Борис Шовш, 4. кл., Петровци

Дарио Надъ, 1. кл., Вуковар

